

811. *Sesia tipuliformis* Cl. VI. 5—8. Frequens.
 812. — *vespiformis* L. V. 24—VI. 8. Non rara.
 813. — *myopaeformis* BKH. VI. 27—VII. 13. Frequens.
 814. — *stomoxiformis* HB. VII. 14. Rara.
 815. — *formicaeformis* ESP. VII. 14—VIII. Non frequens.
 816. — *masariformis* O. VI. 21—VII. 22. Rara.
 817. — *ameluta* Z. VI. 20—28. Rara.
 818. — *empiformis* ESP. V. 22—VI. 10. Frequens.
 819. — *astatiformis* H-S. VI. 4—VII. 14. Frequens.
 820. — *bibioniformis* ESP. V. 24—VII. 7. Frequens.
 821. — *muscaeformis* VIEW. VI. 12—VII. 7. Occurrit.
 822. — *affinis* STGR. AI. 22—26. Rara.
 823. — *leucopsiformis* FSP. VIII. 15—IX. 12. Frequens.

Cossidae.

824. *Cossus cossus* F. VI. 3—VII. 1. Frequens.
 825. *Hypopta caestrum* HB. VI. 8—VII. 31. Non ra.
 826. *Dyspessa ululá* BKH. V. 17—VI. 8. Rarior.
 827. *Phragmatocia castanea* HB. V. 17—VIII. 20. Frequens.
 828. *Zeuzera pyrina* L. VI. 17—VIII. 20. Satis frequens.

Hepialidae.

829. *Hepialus humuli* L. Ipse hand inveni; sed ut mihi nuntiatur, etiam in hac regione habitat.

*

Pótlándók (Addenda):

830. *Neptis Lucillá* F. VI. 11—VI. 17. Rara.
 831. *Epineuronia cespitis* F. IX. 18. Rara.
 832. *Dianthoecia carpophaga* BKH. VIII. 12. Rara.
 833. *Leucania connigera* SCHIFF. IX. 20. Rara.

Áttelelnék-e a legyek vagy sem?

Irta: DR. KERTÉSZ KÁLMÁN.

Ebben a kérdésben az egyes megfigyelők két táborba oszlanak. Az egyik azt állítja, hogy a legyek, (a szorosabb értelemben vett Muscidák, a hová a házi légy is tartozik), késő ősszel elpusztulnak s csak bábjuk telet át, a másik pedig a mellett kardoskodik, hogy a legyek elrejtőznek s téli álomba merülve töltik el a telet. Tapasztalataim alapján azt kell állítanom, hogy mindkét vélemény védelmezőjének igaza van — félig, vagyis, hogy a Muscidák egy része mint kifejlett állat, másik része pedig báb állapotában telet át.

Közismert tény, hogy a Muscidák a tél kezdetéig párosodnak, mert kevés rovarrend van, melynek fejlődése oly gyors volna, mint

ezeké, tekintve azt, hogy a petelerakás időpontjától számítva, kedvező körülmények között, 10—14 nap alatt ivarérett rovarokká fejlődhetnek. Nagyon könnyen érthető tehát, hogy azok a bábok, melyekre a tél hidege ráköszönt, kellő meleg hiányában nem tudnak tovább fejlődni, a szövetfejlődés (histogenesis) megakad, holt pontra jut. A báb ilyen állapotban, ha meg van védve a megfagyás veszélyétől, minden nehézség nélkül áttelelnék. Egy trágyadombban, november 10-én a második vedlési stádiumban levő légylárvákat találtam. Az idő már akkor is csípős volt s rövidesen beállott a fagy. A lárvákat, sajnos, nem volt alkalmam tovább is megfigyelni, de azt biztosra veszem, hogy a hideg időjárás következtében abban az évben már nem fejlődhettek legyekké. Valószínűnek tartom, hogy a lárvák a hideg elől a trágyadomb mélyebb rétegeibe húzódtak, ott bebábozódtak s mint bábok teleltek át. Csakis így magyarázható meg az a megfigyelés, amelyet TASCHENBERG említ, hogy január 15-én frissen kikelt két dongólegyet talált, melynek szárnyai még ránczosak voltak. Kora tavasszal gyűjtött bábokból nem egyszer neveltem Muscidákat.

Viszont, hogy a kifejlett legyek is áttelelnék, azt számtalanszor tapasztaltam. Egy alkalommal, december 20-ika körül, Gyónra rándultam le. Ottani lakásunk október eleje óta zárva volt. Mikor az ablakok belső védőtábláit felnyitottam, semmi különös dolgot sem vettem észre, de amint befűtöttem, a szobában néhány dongólegy kezdett szálldogálni s mindinkább több és több jelentkezett. Érdekelt, hogy honnan kerültek elő? Búvóhelyüket nem kellett soká keresnem, mert az ablaktábláknak belső oldala s az ablak mellett álló szekrénynek a hátulja tele volt velük. Egy részük még akkor is mozdulatlanul ült, de a szoba levegőjének fokozatos felmelegedésével több és több kelt szárnyra. Számuk nem is volt megvetendő, mert legalább 150 példány volt a szobában. Miután a nap javarészét más helyiségben töltöttem, nem sokat pusztítottam el közülük s este a lakást lezártam, a legyek pedig a szobában maradtak. Februárban ismét le kellett utaznom s akkor ugyanazt a megfigyelést tettem. Ugyancsak Gyónon, télen, a padláson egy alkalommal a gerendák repedéseibe húzódva, megszámlálhatatlan házi legyet, nemkülönben *Pollenia rudis*-t és *P. vespillo*-t figyeltem meg. Kerestem más helyiségben is s a kocsiszínben és az istállóban ugyan csak szépszámú példányra akadtam. A kifejlett állatok áttelelése tehát kétségtelen.

Emnek bizonyosságát látom abban is, hogy kora tavasszal, mikor a nap meleg sugarai a legyeket búvóhelyükből kiesalják, a kerítéseken, falakon, teljesen kifejlett példányokat találunk sütkérezni. Hogy ezek nem frissen, kikelt, hanem áttelelt példányok, bizonyítja az, hogy a *Pollerina*-fajok sűrű aranysárga szőrözete, mely torkuk hátát borítja, mindig kopott.